

Parlamentul României

Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la COMUNICAREA COMISIEI CĂTE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN – Noile avantaje pentru consumatori – COM (2018) 183 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale Protocolului (nr. 1) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr.13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/283/12.06.2018.

Senatul adoptă prezenta hotărâre:

Art.1 – Senatul României constată că:

Politica de protecție a consumatorilor continuă să se confrunte cu provocări. Practicile abuzive la scară largă care au afectat recent consumatorii din întreaga UE au subminat încrederea acestora în piața unică. Printre aceste evenimente de amploare se numără „Dieselgate” (în care anumiți producători de automobile au instalat în vehicule tehnologii menite să înșele testele de emisii) și utilizarea larg răspândită de către bănci a unor clauze contractuale abuzive în contractele de credit ipotecar. Aceste evenimente au declanșat și o dezbatere pe marginea întrebării dacă Uniunea Europeană dispune de mecanisme suficient de puternice pentru a gestiona astfel de probleme, adică pentru a asigura respectarea efectivă a normelor de protecție a consumatorilor și despăgubirea consumatorilor prejudiciați. În plus, în mai multe state membre au apărut îngrijorări legate de diferențele de compoziție sau caracteristici dintre aceleași produse vândute în diferite părți ale pieței unice.

Pachetul de măsuri prezentate în comunicarea de față și în propunerile care o însoțesc urmărește să răspundă acestor provocări și, astfel, concretizează realizarea „Noilor avantaje pentru consumatori” promise de Comisia Juncker, asigurând în anii următori o piață unică echitabilă atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi.

„Noile avantaje pentru consumatori” au drept scop:

- modernizarea normelor existente și eliminarea lacunelor din acquis-ul actual în domeniul protecției consumatorilor;

- oferirea unor posibilități mai bune de despăgubire a consumatorilor, sprijinirea aplicării efective a legislației și cooperarea sporită între autoritățile publice pe o piață unică echitabilă și sigură;

- intensificarea cooperării cu țările partenere din afara UE;

- asigurarea egalității de tratament a consumatorilor pe piața unică și garantarea faptului că autoritățile naționale competente au abilitatea de a rezolva orice problemă legată de „dublul standard de calitate” al produselor de consum;

- îmbunătățirea comunicării și consolidarea capacităților, astfel încât consumatorii să își cunoască mai bine drepturile, iar comercianților, în special întreprinderilor mici și mijlocii, să le fie mai ușor să își îndeplinească obligațiile;

- analizarea provocărilor cu care se va confrunta în viitor politica de protecție a consumatorilor într-un mediu economic și tehnologic care evoluează rapid.

Pachetul legislativ este compus din următoarele două instrumente:

- propunere de directivă de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului, a Directivei 98/6/CE, a Directivei 2005/29/CE și a Directivei 2011/83 în ceea ce privește o mai bună aplicare a normelor UE de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme;

- propunere de directivă privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE. Această propunere intenționează să faciliteze despăgubirea consumatorilor în cazurile în care numeroși consumatori sunt victime ale aceleiași încălcări a legislației, într-o așa-numită situație de prejudicii colective.

„Noile avantaje pentru consumatori” își propun să realizeze următoarele măsuri:

- Noi instrumente pentru consumatori – măsuri reparatorii individuale. Consumatorii ar trebui să aibă dreptul la măsuri reparatorii individuale (de exemplu, la compensații financiare) atunci când sunt afectați de practici comerciale neloiale. În prezent, legislația UE nu prevede mijloace clare și suficiente pentru eliminarea efectelor negative ale unei astfel de practici. De exemplu, dacă ar apărea un nou scandal de tip „Dieselgate”, consumatorii ar beneficia de măsuri reparatorii pentru publicitate înșelătoare.

- Mai multă transparență pentru consumatori pe piețele online. Noile norme propuse vor impune piețelor online să informeze în mod clar consumatorii cu privire la identitatea părții cu care se încheie contractul (are calitatea de comerciant profesionist sau de persoană fizică?).

- Extinderea protecției consumatorilor la „serviciile gratuite”. O altă lacună a protecției consumatorilor apare în ceea ce privește serviciile digitale „gratuite” pentru care consumatorii comunică date cu caracter personal, în loc să plătească în bani. Printre aceste servicii „gratuite” se numără stocarea în cloud, conturile de pe platformele de comunicare socială și conturile de e-mail. Având în vedere valoarea economică din ce în ce mai mare a datelor cu caracter personal, aceste servicii nu pot fi considerate pur și simplu „gratuite”. Prin urmare, consumatorii ar trebui să aibă același drept la informare precontractuală și la un termen de retractare de 14 zile pentru anularea contractului, indiferent dacă achită serviciul în bani sau furnizând date cu caracter personal.

„Noile avantaje pentru consumatori” vor îmbunătăți accesul consumatorilor la despăgubiri prin:

- Utilizarea potențialului deplin al ordinelor de încetare de a asigura despăgubirea consumatorilor în „situațiile de prejudicii colective”. În situațiile de prejudicii colective, consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a-și revendica drepturile nu doar individual, ci și prin acțiuni colective. De exemplu, într-un caz precum „Dieselgate”, măsurile reparatorii pentru victimele unor practici comerciale neloiale ar putea fi aplicate în mod colectiv printr-o acțiune de reprezentare.

- Soluționarea alternativă a litigiilor și soluționarea online a litigiilor.

În septembrie 2017, Comisia a adoptat un set de orientări privind aplicarea legislației UE în domeniul alimentelor și al protecției consumatorilor pentru a soluționa problema produselor cu „dublu standard de calitate”.

Pregătirea politicii de protecție a consumatorilor pentru provocările viitoare:

- Inteligența artificială poate crea dificultăți din cauza: (i) complexității și a potențialei lipse de transparență a acestor tehnologii; (ii) a lipsei de control din partea utilizatorilor asupra datelor pe care le generează; (iii) a incertitudinilor legate de discriminare, de prejudecățile integrate în algoritmi, de siguranță și de răspunderea pentru daune.

- Internetul obiectelor. Se estimează că, până în 2020, vor exista peste 6 miliarde de produse conectate la internet în Uniunea Europeană și 25 de miliarde la nivel mondial. Este important ca aceste produse și tehnologii să fie sigure pentru consumatori, asigurându-se totodată o ofertă amplă și evitându-se ridicarea de obstacole în calea inovării.

- Comerțul electronic mobil. Importanța tot mai mare a comerțului electronic mobil îi poate face vulnerabili pe consumatori în diferite moduri, de exemplu ca urmare a modului în care le sunt prezentate informațiile necesare.

- Consumul durabil. Creșterea consumului la nivel mondial exercită o presiune sporită asupra mediului. Prin urmare, este esențial să se pună la dispoziția consumatorilor produse și servicii sustenabile și să se încurajeze un consum mai durabil.

Concluzie

Prin intermediul „Noilor avantaje pentru consumatori”, consumatorilor și întreprinderilor europene deopotrivă le vor fi garantate securitatea juridică și protecția de care au nevoie. „Noile avantaje pentru consumatori” se traduc în mai multă putere pentru consumatori, în promovarea echității și în consolidarea încrederii în cadrul pieței unice. Ele vor garanta că nu există consumatori de categoria a doua în Uniunea Europeană și că întreprinderile europene își desfășoară activitatea într-un cadru de reglementare adecvat provocărilor prezentului și care oferă condiții de concurență echitabile pe întreaga piață unică.

Art. 2 - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința din.....iunie 2018, cu respectarea prevederilor art.76 alin(2) din Constituția României, republicată.

Președintele Senatului

Călin POPESCU – TĂRICEANU

București, iunie 2018

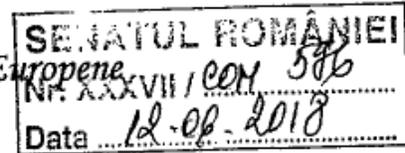
Nr.

CONFORM CU ORIGINALUL

Parlamentul României
Senat
Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN Noile avantaje pentru consumatori COM (2018) 183 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 1, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **COMUNICĂRII COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU ȘI COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN - Noile avantaje pentru consumatori - COM (2018) 183 final.**

În cadrul Comisiei pentru afaceri europene, raportor a fost domnul senator Marius Dunca.

La lucrările Comisiei din data de 12 iunie 2018 au participat reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, ANPC și ai Ministerului Finanțelor Publice.

Au fost consultate procesele-verbale ale Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisiei pentru politică externă, Comisiei pentru drepturile omului, culte și minorități și al Comisiei pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

Politica de protecție a consumatorilor continuă să se confrunte cu provocări. Practicile abuzive la scară largă care au afectat recent consumatorii din întreaga UE au subminat încrederea acestora în piața unică. Printre aceste evenimente de amploare se numără „Dieselgate” (în care anumiți producători de automobile au instalat în vehicule tehnologii menite să înșele testele de emisii) și utilizarea larg răspândită de către bănci a unor clauze contractuale abuzive în contractele de credit ipotecar. Aceste evenimente au declanșat și o dezbatere pe marginea întrebării dacă Uniunea Europeană dispune de mecanisme suficient de puternice pentru a gestiona astfel de probleme, adică pentru a asigura respectarea efectivă a normelor de protecție a consumatorilor și despăgubirea consumatorilor prejudiciați. În plus, în mai multe state membre au apărut îngrijorări legate de diferențele de compoziție sau caracteristici dintre aceleași produse vândute în diferite părți ale pieței unice.

Pachetul de măsuri prezentate în comunicarea de față și în propunerile care o însoțesc urmărește să răspundă acestor provocări și, astfel, concretizează realizarea „Noilor avantaje pentru consumatori” promise de Comisia Juncker, asigurând în anii următori o piață unică echitabilă atât pentru consumatori, cât și pentru întreprinderi.

„Noile avantaje pentru consumatori” au drept scop:

- modernizarea normelor existente și eliminarea lacunelor din acquis-ul actual în domeniul protecției consumatorilor;
- oferirea unor posibilități mai bune de despăgubire a consumatorilor, sprijinirea aplicării efective a legislației și cooperarea sporită între autoritățile publice pe o piață unică echitabilă și sigură;
- intensificarea cooperării cu țările partenere din afara UE;

- asigurarea egalității de tratament a consumatorilor pe piața unică și garantarea faptului că autoritățile naționale competente au abilitatea de a rezolva orice problemă legată de „dublul standard de calitate” al produselor de consum;

- îmbunătățirea comunicării și consolidarea capacităților, astfel încât consumatorii să își cunoască mai bine drepturile, iar comercianților, în special întreprinderilor mici și mijlocii, să le fie mai ușor să își îndeplinească obligațiile;

- analizarea provocărilor cu care se va confrunta în viitor politica de protecție a consumatorilor într-un mediu economic și tehnologic care evoluează rapid.

Pachetul legislativ este compus din următoarele două instrumente:

- propunere de directivă de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului, a Directivei 98/6/CE, a Directivei 2005/29/CE și a Directivei 2011/83 în ceea ce privește o mai bună aplicare a normelor UE de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme;

- propunere de directivă privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE. Această propunere intenționează să faciliteze despăgubirea consumatorilor în cazurile în care numeroși consumatori sunt victime ale aceleiași încălcări a legislației, într-o așa-numită situație de prejudicii colective.

„Noile avantaje pentru consumatori” își propun să realizeze următoarele măsuri:

- **Noi instrumente pentru consumatori** – măsuri reparatorii individuale. Consumatorii ar trebui să aibă dreptul la măsuri reparatorii individuale (de exemplu, la compensații financiare) atunci când sunt afectați de practici comerciale neloiale. În prezent, legislația UE nu prevede mijloace clare și suficiente pentru eliminarea efectelor negative ale unei astfel de practici. De exemplu, dacă ar apărea un nou scandal de tip „Dieselgate”, consumatorii ar beneficia de măsuri reparatorii pentru publicitate înșelătoare.

- **Mai multă transparență pentru consumatori pe piețele online.** Noile norme propuse vor impune piețelor online să informeze în mod clar consumatorii cu privire la identitatea părții cu care se încheie contractul (are calitatea de comerciant profesionist sau de persoană fizică?).

- **Extinderea protecției consumatorilor la „serviciile gratuite”.** O altă lacună a protecției consumatorilor apare în ceea ce privește serviciile digitale „gratuite” pentru care consumatorii comunică date cu caracter personal, în loc să plătească în bani. Printre aceste servicii „gratuite” se numără stocarea în cloud, conturile de pe platformele de comunicare socială și conturile de e-mail. Având în vedere valoarea economică din ce în ce mai mare a datelor cu caracter personal, aceste servicii nu pot fi considerate pur și simplu „gratuite”. Prin urmare, consumatorii ar trebui să aibă același drept la informare precontractuală și la un termen de retractare de 14 zile pentru anularea contractului, indiferent dacă achită serviciul în bani sau furnizând date cu caracter personal.

„Noile avantaje pentru consumatori” vor îmbunătăți accesul consumatorilor la despăgubiri prin:

- Utilizarea potențialului deplin al ordinelor de încetare de a asigura despăgubirea consumatorilor în „situațiile de prejudicii colective”. În situațiile de prejudicii colective, consumatorii ar trebui să aibă posibilitatea de a-și revendica drepturile nu doar individual, ci și prin acțiuni colective. De exemplu, într-un caz precum „Dieselgate”, măsurile reparatorii pentru victimele unor practici comerciale neloiale ar putea fi aplicate în mod colectiv printr-o acțiune de reprezentare.

- Soluționarea alternativă a litigiilor și soluționarea online a litigiilor.

În septembrie 2017, Comisia a adoptat un set de orientări privind aplicarea legislației UE în domeniul alimentelor și al protecției consumatorilor pentru a soluționa problema produselor cu „dublul standard de calitate”.

PREGĂTIREA POLITICII DE PROTECȚIE A CONSUMATORILOR PENTRU PROVOCĂRILE VIITOARE:

• **Inteligența artificială** poate crea dificultăți din cauza: (i) complexității și a potențialei lipse de transparență a acestor tehnologii; (ii) a lipsei de control din partea utilizatorilor asupra datelor pe care le generează; (iii) a incertitudinilor legate de discriminare, de prejudecățile integrate în algoritmi, de siguranță și de răspunderea pentru daune.

• **Internetul obiectelor.** Se estimează că, până în 2020, vor exista peste 6 miliarde de produse conectate la internet în Uniunea Europeană și 25 de miliarde la nivel mondial. Este important ca aceste produse și tehnologii să fie sigure pentru consumatori, asigurându-se totodată o ofertă amplă și evitându-se ridicarea de obstacole în calea inovării.

• **Comerțul electronic mobil.** Importanța tot mai mare a comerțului electronic mobil îi poate face vulnerabili pe consumatori în diferite moduri, de exemplu ca urmare a modului în care le sunt prezentate informațiile necesare.

• **Consumul durabil.** Creșterea consumului la nivel mondial exercită o presiune sporită asupra mediului. Prin urmare, este esențial să se pună la dispoziția consumatorilor produse și servicii sustenabile și să se încurajeze un consum mai durabil.

Concluzie

Prin intermediul „Noilor avantaje pentru consumatori”, consumatorilor și întreprinderilor europene deopotrivă le vor fi garantate securitatea juridică și protecția de care au nevoie. „Noile avantaje pentru consumatori” se traduc în mai multă putere pentru consumatori, în promovarea echității și în consolidarea încrederii în cadrul pieței unice. Ele vor garanta că nu există consumatori de categoria a doua în Uniunea Europeană și că întreprinderile europene își desfășoară activitatea într-un cadru de reglementare adecvat provocărilor prezentului și care oferă condiții de concurență echitabile pe întreaga piață unică.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu majoritatea voturilor celor prezenți, formularea unui **Raport la COM(2018) 183 final**.

Comisia pentru afaceri europene **supune Plenului Senatului, spre dezbateră și adoptare, proiectul de hotărâre privind adoptarea Raportului**, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2015, cu modificările și completările ulterioare.

PRESEDINTE,
Senator **Gabriela CRĂPU**

SECRETAR,
Senator **Cătălin Dumitru TOMA**